

1. LIČNI PODACI

	a. IME I PREZIME Jasmina Kurdić Iriškić
	d. E-MAIL ADRESA jasmina.kurdic@gmail.com
	e. ZVANJE Bachelor predškolskog vaspitanja

2. RADNO MJESTO

a. Naziv ustanove:	PPU „SVJETLOST“ Jelah
b. Adresa:	Braće Kotorić 46, 74264 Jelah
c. Telefon:	032/942-765 061/595-511
d. Posao koji obavljate:	Odgajatelj
e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:	Predškolski uzrast
f. Godine staža:	8

3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Na početku ove vrtićke godine našli smo se pred novim izazovom, uzrokovanim CORONA virusom: kako omogućiti djeci zdrav, a prvenstveno zanimljiv boravak u vrtiću. Budući da smo u proteklom period svi bili opterećeni novonastalom situacijom, izazvanom pandemijom odlučili smo roditeljima i djeci našeg vrtića ponuditi drugačiji model vrtićke svakodnevnice. Boravak u prirodi, čist vazduh i zdrava ishrana važni su preduvjeti za pravilan rast i razvoj djece. Koliko su bitni za zdravlje, toliko su važni za psiho-fizički razvoj predškolske djece. Opće zdravlje i razvoj motoričkih sposobnosti, pozitivan uticaj na pažnju, koncentraciju, te socijalne i kognitivne kompetencije neke su od dobrobiti igre na otvorenom i boravka u prirodi. Smatramo da bi ovakav pristup predškolskom odgoju i obrazovanju doprinjeo i jačanju našeg imunološkog sistema.

4. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	Povratak prirodi
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	Inovacija je ideja grupe odgajatelja i stručnih saradnika: Asima Okić- profesor predškolskog odgoja i obrazovanja, Dženana Lekić Hadžan- profesor predškolskog odgoja i obrazovanja, Nermina Okić- doktor razredne nastave, Elma Okić- profesor engleskoj jezika i književnosti, Amra Kurdić- profesor

	bosanskog jezika i književnosti, Ahmet Muminović- mr. tjelesnog odgoja i obrazovanja, Jasmina Kurdić Iriškić- profesor predškolskog odgoja i obrazovanja. Praksa „Vrtić u prirodi“ u našoj Ustanovi se počela praktikovati prvu sedmicu u mjesecu septembru ove godine, kao preventivna mjera u svrhu sprječavanja širenja zaraze uzrokovane virusom COVID-19. Ova praksa se pokazala kao uspješan način realizacije predškolskog odgoja i obrazovanja, te smo istu odlučile primjenjivati svakog mjeseca po jedan radni dan za svaku odgojnu grupu, s posebnim naglaskom na dolazak novog godišnjeg doba. Polaznicima PPU “Svjetlost“ je po dolasku u vrtić bio organizovan prevoz do odredišta , u ovom slučaju ranč „OKIĆ“, koji raspolaže sa dvjema stambenim jedinicama, nekoliko dunuma zemlje na kojima su zasađene različite kulture voća i povrća, te dovoljno prostora koji omogućava djeci slobodno kretanje, igru i zabavu. Djeca su imala isplanirane aktivnosti tokom boravka u prirodi, koje su bile raspoređene po danima i centrima aktivnosti. Za popodnevni odmor (spavanje) djeci smo omogućili šatorska naselja. Bitno je napomenuti da ovaj vid projekta nije do sada realizovan na području naše Opštine i da za njegovu realizaciju nisu bila potrebna dodatna novčana sredstva od strane roditelja.
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	Odgajatelj u vrtiću

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (*Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je i zašto došlo do primjene opisane prakse?*)

Tragajući za idejama koje bi bile inovativne i zanimljive, a uz to praktične, ekonomične i higijensko-epidemioški prihvatljive, došli smo na ideju da naš vrtić izmjestimo u prirodu. U razgovoru sa Nerminom Okić o načinu realizacije rada naše Ustanove, a u skladu sa preporukama FZJZ o prevenciji širenja zaraze COVID-19, istoimena nam je ponudila svoj posjed u korištenje. Posjed raspolaže prirodnim resursima koji su nam prihvatljivi u radu sa djecom predškolskog uzrasta, a koje možemo iskoristiti i na kreativan način uz pomoć svoje mašte uživati na čistom zraku. Prirodni resursi su nepresušiv izvor materijala za dječije istraživanje i učenje. Budući da nam je dolazila jesen kao novo godišnje doba, djeca su imala priliku da uživaju u jesenskim bojama, plodovima koje su sami ubirali i pravili od njih zimnicu. Željeli smo da to bude mnogo više od samog boravka u prirodi, da bude nešto u čemu smo učestvovali, uživali i mi odgajatelji a i djeca. Željeli smo da to prije svega bude vid povratka u prirodu, u prirodne ljepote koje su zaboravljene jer su mnoga djeca zagrizla u multimedionalne uređaje, roditelji u svoje obaveze i ubrzani tempo života, stoga mnogi nisu u mogućnosti osjetiti čari prirode. Na ovaj način omogućili smo djeci da provode vrijeme vani cijeli dan, istražuju, igraju se i razvijaju svoje vještine. Poticali smo ih da istražuju prirodu, pronalaze zanimljive biljke i prirodne materijale, te tako uče o svojim mogućnostima i sposobnostima, ali i stiču znanja o svijetu oko sebe. Želja nam je bila da djeca grade kućice u šumi, a ne u blok centru, da prave mozaike zemljom, lišćem, kamenjem i prirodnim materijalima koje pronadu. Zatim da istražuju biljke i kukce opipom i mirisom, a ne iz enciklopedije, da trče između stabala i skaču po panjevima, a ne između plastičnih čunjeva i automobilske gume. Da se penju po drveću različitih oblika i visina, a ne

po jednoličnoj penjalici, da slušaju priču oko logorske vatre, za koju su sami pripremili drva iz obližnje šume.

CILJ I ŽELJENI ISHODI *(sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli postići)*

Cilj naše prakse je da djecu odmaknemo od svakodnevnice, od tehnologije i ekranizacije, te da ih pokrenemo kako fizički tako i psihički. Baveći se ovim praktičnim radom, podstičemo kod djece maštu, razvijaju finu i krupnu motoriku, te usvajaju radne navike. Osim toga, cilj nam je da djeca osjete samu prirodu, prirodne blagodati, vrijednosti prirode, da razvijaju naviku za rad i ekonomičnost, očuvanje tradicije i starih običaja. Cilj nam je da djeca nauče da poštuju prirodu, a ona će im vratiti najboljim djetinjstvom koje mogu imati.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE *(Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.)*

Prikupljanje ideja i pripremanje materijala za rad koji će biti korišteni tokom boravka u prirodi.

Kroz ovih par mjeseci smo uvidjeli da sve što se stvori nije moguće održati do samoga kraja postojanja, pa tako i standardni vrtić na koji su mnogi roditelji i djeca navikli. Potrebno je unapređivanje i usavršavanje. Naš vrtić kao i mnogi drugi vrtići suočio se sa problemom svjetskog razmjera zvani COVID-19, zbog kojeg su mnoge ustanove prestale sa radom ili su privremeno morale da obustave svoj rad na određeni period. Mnogo vremena i truda se uložilo u razmišljanje i osmišljanje ponovnom otvaranju vrata našeg vrtića, a da se pritom poštuju sve mjere koje su nam izdate od strane FZJZ. Naša inspiracija i vjetar u leđa uvijek nam je bila vlasnica vrtića doktor razredne nastave Nermina Okić, koja nam je upravo predložila da polaznike našeg vrtića odvedemo u srce prirode, tamo gdje je saobraćaj tako reći zabranjen, gdje stari običaji i dalje žive, a stanovnici sretni i zadovoljni jer su koliko toliko odvojeni od užurbane svakodnevnice. Na prvu ruku mislile smo da je to neizvodivo, ali kada smo razmijenile svoje ideje, prijedloge i napravile plan realizacije pristale smo na to. Ubrzo su se naša dječica iz urbanog dijela Tešnja našla u srcu prirode, udaljeni svega nekoliko kilometara od ekranizacije, buke, zagađenog zraka i svega onoga što čini našu sredinu onakvom kakvom jeste. Djeca su svaki dan kroz pomno osmišljeni plan i program prolazili aktivnosti po centrima sa svojim odgajateljicama.

Gimnastika na otvorenom

Po dolasku na ranč djeca sa odgajateljicama polaze u obilazak seoskog imanja, gdje imaju priliku da upoznaju netaknute dijelove prirode i vide različite boje jeseni koje se nalaze svuda oko nas. Po povratku iz šetnje, radimo gimnastičke vježbe na otvorenom, jer nam to sunčano vrijeme dozvoljava. Vježbe sa djecom izvodi mr. tjelesnog odgoja i obrazovanja Ahmeta Muminovića, koji je zadužen za sport kao vannastavnu aktivnost, a koja se sprovodi tokom cijele godine u našem vrtiću. Doživljaj je ljepši i drugačiji uz cvrkut ptica i ugodne dječije glasove koje ovih dana ne ometa zvuk saobraćaja.

JasminaKurdićIriškić_prilog01

Carsko povrće

Kao što smo ranije spominjali u tekstu ovaj ranč raspolaže velikim travnatim površinama tako da djeca u manjim grupama obilaze centre, bez zadržavanja i prevelikog kontakta s vršnjacima. Za početak djeca odlaze u vrt koji je zasađen različitim vrstama povrća. Na taj način imaju priliku vidjeti plodove koji su zasađeni i tretirani bez hemikalija pa su i oni sami probali iste, istraživali okuse i mirise. Djeca imaju zadatak da uberu različite vrste povrća (paprika, paradajz, mrkva, krompir, grah, luk, kukuruz) te da ga odnesu do mjesta koje je obilježeno već ranije, pazеći na način branja kako ne

bi uništili ostatak usjeva. Kada smo obavili berbu imenujemo ubrano povrće, određujemo njegovu boju, miris i okus.

JasminaKurdićIriškić_prilog02

Šatorska naselja

Za naš popodnevni odmor odlučili smo da napravimo sa djecom šatore. Odlazimo do šume u kojoj imamo zadatak da pronađemo drvene „kolce“ te da ih odnesemo do našeg odredišta. Postavljamo ih, stavljamo preko njih deke i na taj način pravimo svoje šatore za spavanje. Budući da smo se umorili današnjom šetnjom i zadacima, utonuli smo u san, umorni, ali sretni i zadovoljni. Nakon odmora, djeca nam pričaju svoja iskustva spavanja u prirodi. „Teto, jednom sam se probudio i čuo cvrkut ptica, pokušao sam da ostanem budan ali me njihova pjesma ponovo uspavala.“ „Ovo je baš čarobno.“ Zatim sa djecom pripremamo ručak od dijela namirnica koje su oni ubrali.

JasminaKurdićIriškić_prilog03

Pripremamo svoju zimnicu

Došao je drugi dan našeg odlaska na ranč. Po dolasku održavamo jutarnji sastanak i gimnastiku na otvorenom. Zatim, povrće od predhodnog dana peremo, siječemo i pravimo zimnicu, salatu. Na ovaj način djeci je omogućeno da upoznaju različite oblike i vrste povrća, da izoštre svoja čula (mirisa, okusa, dodira). Tako usvajamo nova znanja i ponavljamo naučeno o starim običajima. Pripremanje salate se već polahko zaboravlja jer roditelji bivaju sve više zauzeti poslovima pa ne stižu praviti zimnicu a pogotovo ne uključuju djecu u pravljenje salate. Obično se kupuju već gotovi konzervirani proizvodi. Još jednom podsjećamo da su svi proizvodi na ranču tretirani bez hemijskih dodataka. Ovako napravljena salata će biti iskorištena u narednom periodu uz ručak koji će se posluživati u vrtiću.

JasminaKurdićIriškić_prilog04

Košara puna vitamina

Treći dan vesela družina našeg vrtića obilazi voćnjak. Mogu da prepoznaju različite vrste voće, različite boje, oblike. Sa sobom nosimo košaru koju želimo da napunimo vitaminima iz ovog voćnjaka. Beremo plodove voća (jabuka, kruška, šljiva, grožđe), kušamo ih i odlažemo u gajbe kako bismo naučili pravilno skladištiti voće za zimnicu. Nakon branja voća i sakupljanja vitamina, djeca pripremaju zdravu kreativnu užinu od voća tako što različite voćke stavljamo na drvene reznjice. Naša teta kuharica je odlučila da podijeli sa nama tajni recept svoje marmelade bez šećera i zamolila je djecu da joj pomognu u pripremanju iste. Dok se marmelada ukuhavala mala raja odlazi u prikupljanje listove, žirove i lješnjake u obližnjoj šumi.

JasminaKurdićIriškić_prilog05

Neočekivani gosti

Četvrti dan sa susjednog ranča stižu nam iznenadni gosti. (iznenadni za djecu, jer smo prethodno dogovorili njihov dolazak sa vlasnikom imanja). U posjetu nam dolaze domaće životinje (ovca, krava, konj, pas). Farmer nam priča o životinjama, čime se hrane, šta nam daju, kako da se odnosimo prema njima. Djeca pomno slušaju farmera i sa nestrpljenjem čekaju da priliku da se igraju sa životinjama. Danas su djeca izrazila želju da glume farmera, tako da su prilazili životinjama, mazili ih, pokušali im ponuditi hranu. Mnogo toga su naučili a i ponovili znanje koje su do tada usvojili. Djeca imaju priliku da probaju domaće mlijeko i mliječne proizvode koje smo primili kao poklon od našeg gosta. Kako bismo djeci učinili zanimljivijim kušanje ovih proizvoda, odgajateljice organizuju kratku igru pogađanja. Djetetu stavljamo povez preko očiju i nudimo mu da proba različite mliječne proizvode, te da nam opiše kakvo je to što kuša i na kraju da pogodi šta je u pitanju (mlijeko, sir, kajmak). Za kraj druženja ovog dana na ranču, poželjeli smo da smo prinčevi i princeze i da se vozimo u kočiji. Želja nam se ostvarila, vozili smo se u kočiji.

JasminaKurdićIriškić_prilog06

Pričam ti priču

Peti dan, nakon dolaska na ranč i slobodnih aktivnosti na otvorenom, djeca uživaju u vađenju košpica bundeve, pečenjem kukuruza i čitanjem priče uz logorsku vatru. Drva za logorsku vatru djeca sa odgajateljicama donose iz obližnje šume. Igramo se igre indijanaca, učimo kako pravilno poredati drva za logorsku vatru i kako je zapaliti. Pjevamo naše pjesmice, dok skakućemo radosno oko nje. Nakon toga, jedna od odgajateljica, koja ima sklonosti za pisanje literarnih radova, čita djeci priču, koju je osmislila za ovu priliku. Zajedno razgovaramo i analiziramo ispričanu priču. Našem druženju polahko dolazi kraj ali ponukani iskustvom, zadovoljstvom i neviđenom srećom naših mališana, odlučili smo realizovati ovakav način odgojno-obrazovnog rada svakog mjeseca sa posebnim naglaskom na godišnja doba i promjene u prirodi.

JasminaKurdićIriškić_prilog07

Kroz ovu sedmicu djeca su kao što smo na početku i pisali, spoznali čari prirode, prirodnih ljepota i darova. Pobjegli smo od svakodnevnice, ekranizacije i virusa baš kao što nam je prvobitno i bio cilj. Roditelji, kao i djeca su bili zahvalni i oduševljeni, te su uveliko podržali ovakav vid rada

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI *(Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrijepiti?)*

- Počeli smo nešto novo u našoj sredini što je izazvalo pozitivne reakcije roditelja, iz tog razloga nastavljamo tu praksu.
- Razvoj ekološke osjetljivosti kod djece.

- Podsticanje mašte i kreativnosti kod djece.
- Usvajanje radnih navika kod djece.
- Razvijanje istraživačkog duha kod djece.
- Podsticanje igre predmetima koji se mogu naći u prirodi, a ne kupljenim igračkama.
- Udaljavanje djece od ekranizacije.
- Pozitivan utjecaj na dječiji razvoj, posebno na ravnotežu, okretnost, fizičku koordinaciju, taktilnu osjetljivost.
- Doprinosi se jačanju imunološkog sistema.
- Podstičemo djecu na zdravu ishranu.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

- Osim u vrtiću, ideju je moguće realizovati u praksi sa školarcima nižih i viših razreda.
- Djeca više ispoljavaju kreativnost u prirodnom okruženju, što im treba češće priuštiti u ionako zatvorenom načinu odgajanja.
- Djeca imaju veći senzibilitet za druge u prirodnom okruženju.
- Djeca bolje pokazuju svoje motoričke sposobnosti nego u klasičnom načinu rada.
- Moram naglasiti da svo voće i povrće koje koristimo u svakodnevnoj ishrani djece u vrtiću, uzgajamo i ubiremo sa ovog ranča „OKIĆ“, čime omogućavamo djeci zdravu ishranu.

PRILOZI

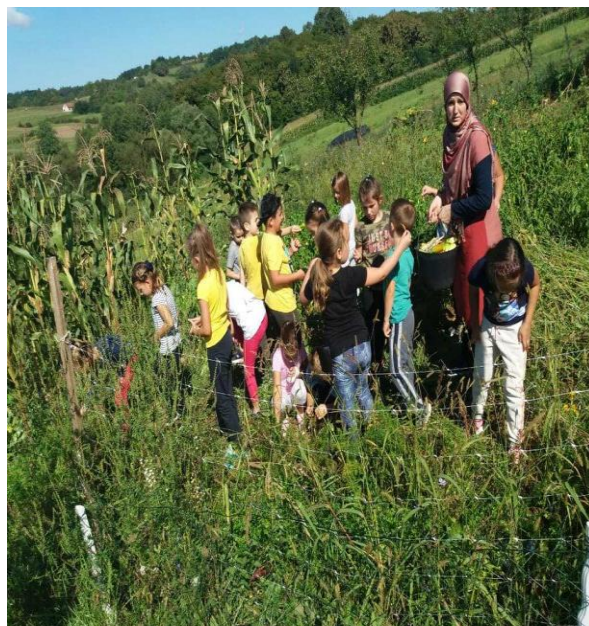
JasminaKurdićIriškić_prilog01

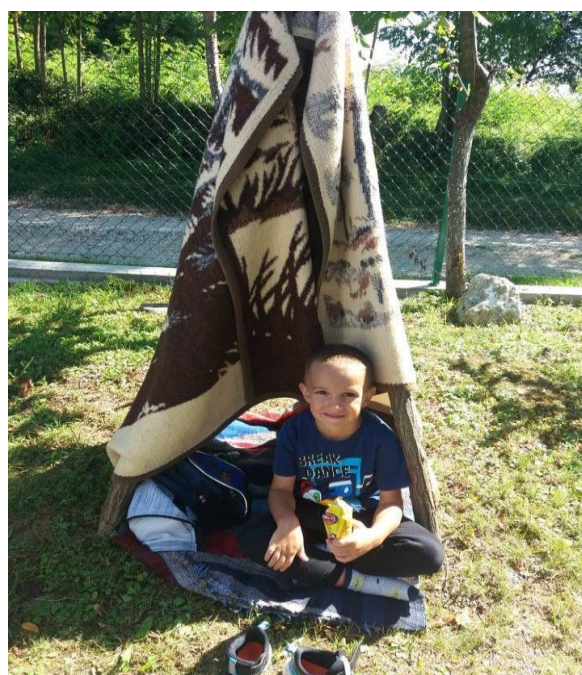

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

JasminaKurdićIriškić_prilog02

JasminaKurdićIriškić_prilog03

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

JasminaKurdićIriškić prilog04

JasminaKurdićIriškić prilog05

JasminaKurdićIriškić_prilog06

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

JasminaKurdićIriškić prilog07

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE